

عنوان مقاله:

تفسیر انفسی قرآن کریم در اشعار بیدل دهلوی

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی شرق شناسی، مطالعات ایرانی و بیدل پژوهی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد شریفی - استادیار دانشگاه مازندران

اکرم حسین زاده - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

تفسیر انفسی قرآن کریم، روشی است در تفسیر که با شناخت انسان از خویش و معرفت او نسبت به عوالم وجودی و تطبیق آن با آیات الهی حاصل می شود. در این روش تفسیری، بین آیات الهی و انسان رابطهای دو جانبه برقرار می شود؛ به این معنا که تدبر در قرآن موجب تهذیب نفس مفسر شده و تزکیه درون نیز موجب فهم عمیق تری از قرآن می گردد تا جایی که بین قرآن و انسان وارسته از هوای نفس، هماهنگی و تطبیق صورت می گیرد. پژوهش پیش رو، با هدف شناخت تفسیر انفسی قرآن کریم، و بررسی تاثیر قرآن و روایات امام معصوم علیه السلام به عنوان انسان کامل در اشعار بیدل و تفسیر انفسی ارایه شده از آن انجام گرفته است. این پژوهش با روش توصیفی تحلیلی به بررسی اندیشه های مفسران انفسی در اشعار بیدل دهلوی پرداخته که یافته های آن عبارتند از: 1- بیدل در اندیشه هایش متأثر از نخستین مفسر انفسی یعنی ابن عربی (م 638 ه.ق) است. 2- بیدل همانند مفسران انفسی، با بیان تمثیلی، اندیشه های خویش را عقلانی میسازد. 3- درک افکار و اندیشه های بیدل همانند مفسران انفسی، با شناخت لایه های باطنی قرآن کریم و تطبیق بر نفس (تفسیر انفسی قرآن) امکان پذیر است. 4- بیدل به عنوان عارف انفسی، نقش ولایتی و سرپرستی عالم امکان را بر عهده، انسان کامل هر زمان میداند. در نتیجه بیدل دهلوی در اشعار خود با بیان فلسفی، به تفسیر انفسی آیات الهی میپردازد که مهمترین مبانی انفسی در اشعار او عبارت است از: وحدت وجود، بیان تمثیلی، معانی و مضامین بلند آیات الهی و نقش ولایتی انسان کامل که بیدل دهلوی را در زمره شیعیان واقعی قرار میدهد.

کلمات کلیدی:

تفسیر انفسی، وحدت وجود، انسان کامل، بیدل دهلوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/830392>

